

rijksdienst voor sociale zekerheid

Openbare instelling voor Sociale zekerheid

**Werknemers onderworpen aan de sociale
zekerheid naar plaats van tewerkstelling:
gegevens op 31 maart 2017**

Gedecentraliseerde statistiek (arbeidsplaatsen)

.be

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
A. Inleiding.....	7
B. Waarnemings sfeer	7
C. Bepaling van de statistiekeenheden	8
1. De arbeidsplaats	8
2. Inrichting - vestigingseenheid.....	8
2.1. Het uitgangspunt: de werkgever	8
2.2. De vroegere gedecentraliseerde notie: de inrichting.....	9
2.3. De nieuwe gedecentraliseerde notie: de vestigingseenheid	9
D. Wijze van opmaken.....	9
E. Classificatiecriteria	10
1. Kenmerken verbonden met de arbeidsplaats	10
2. Kenmerken eigen aan de vestigingseenheid	10
F. Bijzonderheden	11
G. Bijzonderheden voor het eerste kwartaal 2017	13

Tabellen

Tabel 1	Indeling van de werkgevers en werknemers naar basisinstelling.....	16
Tabel 2	Indeling van de vestigingseenheden en werknemers naar dimensie van de vestigingseenheden - Totaal	17
Tabel 2bis	Indeling van de vestigingseenheden en werknemers naar dimensie van de vestigingseenheden - Privé-sector	18
Tabel 2ter	Indeling van de vestigingseenheden en werknemers naar dimensie van de vestigingseenheden - Overheidssector	19
Tabel 3	Indeling van de werknemers naar plaats van tewerkstelling, sector en statuut	20
Tabel 4	Indeling van de werknemers naar plaats van tewerkstelling, sector en geslacht	22
Tabel 5	Indeling van de werknemers naar sector, statuut en activiteitstak.....	24
Tabel 6	Indeling van de werknemers naar statuut, geslacht en activiteitstak	26
Tabel 7	Indeling van de vestigingseenheden naar plaats en naar activiteitstak	28
Tabel A	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling - Algemeen totaal	30
Tabel 8	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Privé-sector - arbeiders mannen	32
Tabel 9	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Privé-sector - arbeiders vrouwen	34
Tabel 10	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Privé-sector - bedienden mannen	36
Tabel 11	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Privé-sector - bedienden vrouwen	38
Tabel 12	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Overheidssector - arbeiders mannen	40

Tabel 13	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Overheidssector - arbeiders vrouwen	42
Tabel 14	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Overheidssector - bedienden mannen	44
Tabel 15	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Overheidssector - bedienden vrouwen	46
Tabel 16	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Overheidssector - ambtenaren mannen	48
Tabel 17	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar plaats van tewerkstelling Overheidssector - ambtenaren vrouw.....	50
Tabel 18	Indeling van de vestigingseenheden naar activiteitstak en naar dimensieklasse.....	52
Tabel B	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Algemeen totaal	54
Tabel 19	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Privé-sector - arbeiders	56
Tabel 20	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Privé-sector - bedienden	58
Tabel 21	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Overheidssector - arbeiders	60
Tabel 22	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Overheidssector - bedienden	62
Tabel 23	Indeling van de werknemers naar activiteitstak en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Overheidssector - ambtenaren.....	64
Tabel 24	Indeling van de vestigingseenheden naar plaats en naar dimensieklasse.....	66
Tabel C	Indeling van de werknemers naar plaats van tewerkstelling en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Algemeen totaal	68
Tabel 25	Indeling van de werknemers naar plaats van tewerkstelling en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Privé-sector – arbeiders.....	70
Tabel 26	Indeling van de werknemers naar plaats van tewerkstelling en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Privé-sector - bedienden.....	72
Tabel 27	Indeling van de werknemers naar plaats van tewerkstelling en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Overheidssector - arbeiders.....	74
Tabel 28	Indeling van de werknemers naar plaats van tewerkstelling en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Overheidssector - bedienden.....	76
Tabel 29	Indeling van de werknemers naar plaats van tewerkstelling en naar dimensieklasse van de vestigingseenheden - Overheidssector - ambtenaren.....	78

Voorwoord

De "gedecentraliseerde" statistiek vindt haar oorsprong in de door het Ministerieel Comité voor Economische en Sociale Coördinatie in januari 1969 getroffen beslissingen. Hierdoor werd de RSZ belast met het opmaken van statistieken met een verder doorgedreven indeling van de werknemers naar de aard van de activiteit en de plaats van tewerkstelling. Dit om de tewerkstellingsstatistiek dichter bij de werkelijkheid te brengen. Die indeling van de werknemers, voor de eerste maal opgesteld in 1969, gebeurt op basis van de door alle werkgevers met verschillende bedrijfszetels en/of activiteiten verstrekte bijkomende inlichtingen over de tewerkstelling.

Tot 2002 gebeurde dit telkens op 30 juni, op basis van een speciaal hiervoor bestemde bijlage bij de kwartaalaangifte voor het tweede kwartaal.

De belangrijke stappen die in 2003 zijn gezet naar de verwezenlijking van het e-government in de sociale zekerheid betekenen een radicale breuk in de procedures voor het overmaken van administratieve gegevens. De omvorming van de RSZ-aangifte tot DmfA (Déclaration multifonctionnelle - multifunctionele Aangifte) heeft onvermijdelijk tot aanpassingen geleid van onze statistische methodes en de administratieve procedures. Concreet werd o.m. de bijlage bij de kwartaalaangifte van het tweede kwartaal afgeschaft en vervangen door een vermelding op de DmfA, verplicht voor alle werkgevers met meerdere uitbatingsetels.

De omschakeling voor de gedecentraliseerde gegevens was in 2003 nog niet volledig. De editie van 2004 is de eerste waar ten volle de omschakeling van het begrip "inrichting" naar "vestigingseenheid" toegepast is. Deze wijziging is vrij fundamenteel. Toch hebben we gestreefd om, zowel wat de tijdreeks als de inhoud van de variabelen betreft, de continuïteit zoveel mogelijk te bewaren. Sinds 2005 werd het mogelijk om gedecentraliseerde gegevens te presenteren voor zowel het tweede kwartaal als het vierde kwartaal, en vanaf 2015 worden voor elk kwartaal statistieken opgesteld.

De aanduiding op de DmfA van de vestigingseenheid op het niveau van elke werknemer biedt de mogelijkheid om naast de tewerkstelling (aantal arbeidsplaatsen) ook andere tewerkstellingsgegevens op te nemen. Deze mogelijkheden leiden tot nieuwe statistische tabellen, die onder meer via de RSZ-Website via de rubriek onlinestatistieken geraadpleegd kunnen worden.

Vanaf het jaar 2008 is een nieuwe activiteitennomenclatuur (NACE-Bel 2008) in voege getreden. Een nieuwe nomenclatuur sluit beter aan bij de huidige economische realiteit, maar deze omschakeling naar een nieuwe nomenclatuur betekent ook dat er in de tijdsreeksen een breuk is ontstaan. Om deze breuk zoveel mogelijk op te vangen worden de gegevens m.b.t. 2007 opnieuw gepubliceerd op de website van de RSZ volgens de nieuwe nomenclatuur. Wees dan ook waakzaam met welke versie de hier gepresenteerde cijfers vergeleken worden.

Vanaf 2011 werd een hervormde aangifte voor het overheids personeel ingevoerd, die het mogelijk maakt bepaalde werknemers die zich in bepaalde stelsels van inactiviteit bevinden te onderscheiden. Dit biedt de mogelijkheid om zowel de telling van de werknemers als de berekening van het arbeidsvolume meer in overeenstemming te brengen met de socio-economische realiteit. Zo worden de werknemers die zich in een stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen niet langer geteld als tewerkgestelde werknemer.

Bovendien is van de gelegenheid gebruik gemaakt om het onderscheid tussen privé-sector en overheidssector te herzien. Meer informatie met betrekking tot deze methodologische aanpassingen kan u terugvinden op de RSZ-Website.

In het kader van de 6e Staatshervorming, zijn vanaf het derde kwartaal 2014 een aantal bevoegdheden geregionaliseerd, waaronder het grootste deel van de huidige 'specifieke' doelgroepmaatregelen. Voor de geregionaliseerde maatregelen die toegekend worden onder de vorm van een vermindering van werkgeversbijdragen geldt het criterium van de plaats van tewerkstelling. Dit betekent dat het belang van de gedecentraliseerde statistieken (of naar plaats van tewerkstelling) alleen maar is toegenomen. De RSZ voorziet dan ook een uitbreiding van het aanbod aan gedecentraliseerde statistieken zowel qua periodiciteit als qua variabelen en classificatiecriteria, en dit vooral via de RSZ-Website.

Verdeling volgens plaats van tewerkstelling van de werknemers (arbeidsplaatsen) opgenomen in de sociale zekerheid: telling op 31 maart 2017

A. Inleiding

Deze brochure bestaat uit een reeks tabellen die de telling bevat van de werknemers op 31 maart 2017, gebaseerd op de vermelding van de plaats van tewerkstelling op de kwartaalaangifte bij de RSZ van het eerste kwartaal 2017.

B. Waarnemings sfeer

De waarnemings sfeer van de statistieken in deze brochure omvat het geheel van de werkgevers en de werknemers die onderworpen zijn aan de sociale zekerheid voor bezoldigde werknemers. Deze onderwerping berust op het verlenen van prestaties in uitvoering van een arbeidsovereenkomst of van prestaties die hiermee overeenkomen (bijvoorbeeld statutaire werknemers bij de overheidsdiensten).

De prestaties van de betrokken werknemers werden aangegeven bij twee instellingen:

- het HVKZ (Hulp- en Voorzorgskas voor de Zeelieden) voor de zeelieden van de koopvaardij die van een speciaal socialezekerheidsregime genieten ⁽¹⁾;
- de RSZ voor alle andere werknemers, met inbegrip van de mijnwerkers en de hiermee gelijkgestelden voor de werknemers van de provincies, de gemeenten, de OCMW's (de openbare centra voor maatschappelijk welzijn), de intercommunales en andere aan hen toegewezen lokale openbare instellingen die van een specifiek socialezekerheidsstelsel genieten ⁽²⁾.

Om een globaal beeld te krijgen van de tewerkstelling en het aantal werkgevers (vestigingseenheden) worden in tabel 1 van deze publicatie ook de gegevens afkomstig van het HVKZ opgenomen.

Het toepassingsgebied dat door de wetgever werd vastgelegd op het gebied van de onderwerping aan de sociale zekerheid van de bezoldigde werknemers bepaalt rechtstreeks de waarnemings sfeer van deze brochure ⁽³⁾. Doorheen de jaren werd de waarnemings sfeer regelmatig aangepast. Hiermee moet rekening gehouden worden bij het opmaken en interpreteren van tijdreeksen op basis van deze en voorgaande brochures. Een overzicht kan u vinden in de brochures van de betreffende jaren. Een overzicht van de wijzigingen voor dit kwartaal wordt gepresenteerd onder rubriek "G. Bijzonderheden voor het eerste kwartaal 2017".

⁽¹⁾ Vanaf 1 januari 2018 is de RSZ ook bevoegd voor deze werkgevers en de gegevens met betrekking tot deze werknemers en werkgevers zullen in de publicaties over 2018 volledig opgenomen worden.

⁽²⁾ Deze werkgevers en werknemers die voorheen onder bevoegdheid van RSZPPO (en daarna DIBISS) vielen, zijn vanaf het eerste kwartaal 2017 onder de bevoegdheid van de RSZ.

⁽³⁾ Voor de afbakening van de waarnemings sfeer van de sociale zekerheid met betrekking tot de verzekeringsplicht kan men terecht op de website van de RSZ.

C. Bepaling van de statistiekeenheden

1. De arbeidsplaats

De statistische eenheid "arbeidsplaats" vloeit voort uit de notie "werknemer onderworpen aan de sociale zekerheid". Het betreft hier de werknemer die onder de bevoegdheid valt van de RSZ in uitvoering van de wetten van 27 juni 1969 en van 1 augustus 1985, en van het KB van 28 november 1969.

De statistische telling van de arbeidsplaatsen op het einde van een kwartaal gebeurt door op het einde van dat kwartaal het aantal werknemers te tellen bij elke werkgever. Bij deze tellingen worden naast diegenen die op de laatste arbeidsdag van het kwartaal op het werk aanwezig waren, ook diegenen meegeteld wiens arbeidsovereenkomst niet verbroken is maar wel geschorst, wegens ziekte of ongeval⁽⁴⁾, wegens zwangerschaps- of bevallingsrust of wegens wederoproeping onder de wapens, en de werknemers welke op de beschouwde dag niet op het werk aanwezig zijn wegens verlof, staking, gedeeltelijke of toevallige werkloosheid of al dan niet verantwoorde afwezigheid. Werknemers in voltijdse loopbaanonderbreking of voltijds tijdskrediet worden niet meegeteld. Vanaf 2011 werd een hervormde aangifte voor het overheidspersoneel ingevoerd, die het mogelijk maakt bepaalde werknemers die zich in bepaalde stelsels van inactiviteit bevinden te onderscheiden. Zo worden de werknemers die zich in een stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen niet langer meegeteld.

Werknemers die op de laatste dag van het kwartaal bij meer dan een werkgever zijn tewerkgesteld, worden meermaals geteld.

Werknemers die bij eenzelfde werkgever verschillende gelijktijdige arbeidsbetrekkingen uitoefenen (eventueel onder verschillende hoedanigheden of onder verschillende contracten) worden als 1 arbeidsplaats geteld. De kenmerken van de belangrijkste prestatie worden weerhouden. De bepaling⁽⁵⁾ hiervan gebeurt in geval van meerdere gelijktijdige arbeidsovereenkomsten volgens de volgende criteria (in dalende orde van belangrijkheid): type betrekking (voltijds, deeltijds, ...), hoogste bruto-bezoldiging, hoogste arbeidsvolume, hoogste aantal gelijkgestelde dagen.

Voornamelijk in het onderwijs kan de telling van de arbeidsplaats afhankelijk zijn van administratieve regelingen. Hoewel de leerkrachten en het ondersteunend personeel worden aangeworven door de inrichtende machten, treden de departementen Onderwijs van de Gemeenschappen op als werkgever ten opzichte van de RSZ. De inrichtende macht treedt alleen op als werkgever voor de arbeidsprestaties die niet bezoldigd worden door de departementen. Enerzijds wordt voor een leerkracht die tewerkgesteld is in meerdere scholen, zelfs behorend tot verschillende inrichtende machten, maar die volledig bezoldigd wordt door het departement Onderwijs, slechts 1 arbeidsplaats geteld. Anderzijds wordt voor een leerkracht die naast zijn door het departement Onderwijs bezoldigde opdracht, in dezelfde school ook opdrachten uitvoert die ten laste vallen van de inrichtende macht, 2 arbeidsplaatsen geteld.

2. Inrichting - vestigingseenheid

2.1. Het uitgangspunt: de werkgever

In principe is de basiseenheid de bijdrageplichtige werkgever die in die hoedanigheid ingeschreven is bij de RSZ en die in de loop van het behandeld kwartaal werknemers in dienst

⁽⁴⁾ Vanaf 2003 is dit voor ziekte (behalve beroepsziekte) of ongeval (behalve arbeidsongeval) niet langer beperkt tot de eerste 12 maanden van hun arbeidsongeschiktheid.

⁽⁵⁾ Voor een omstandige uitleg verwijzen we naar de begeleidende tekst van de brochure "Loontrekkende tewerkstelling (RSZ)" (beige brochure).

had onderworpen aan de sociale zekerheid. Dit begrip omvat zowel rechtspersonen (vennootschappen en dergelijke), als natuurlijke personen die, ten aanzien van de wet, de hoedanigheid van werkgever bezitten ⁽⁶⁾.

2.2. De vroegere gedecentraliseerde notie: de inrichting

Tot en met 2002 werd in de gedecentraliseerde statistieken de term "*inrichting*" gebruikt:

- wanneer de werkgever één enkele uitbatingsetel en één enkele activiteit had, en maar één aangifte instuurde, was de inrichting gelijk aan de werkgever;
- wanneer de werkgever minstens twee afzonderlijke bedrijfszetels (bijhuizen of technische afdelingen) bezat en/of verschillende activiteiten uitoefende, werd elke zetel en, voor eenzelfde zetel met twee of meer activiteiten, elke activiteit een eenheid inrichting. De verschillende in dezelfde gemeente gelegen zetels met dezelfde activiteit werden echter samen als één statistiekeenheid beschouwd.

2.3. De nieuwe gedecentraliseerde notie: de vestigingseenheid

De wet die de oprichting regelt van de Kruispuntbank van Ondernemingen ⁽⁷⁾ introduceert de **vestigingseenheid** als een plaats die geografisch kan worden geïdentificeerd met een adres en waar ten minste één activiteit van de onderneming wordt uitgeoefend of van waar uit de activiteit wordt uitgeoefend. De notie van vestigingseenheid komt overeen met de notie van **lokale eenheid** zoals opgenomen in de definitie van statistische eenheden in de NACE-Bel 2008 handleiding.

Aan elke vestigingseenheid wordt door de Kruispuntbank van Ondernemingen een uniek identificatienummer toegekend. Sommige ondernemingen kunnen wel personeel tewerkstellen in België, zonder over een vestigingseenheid ingeschreven in KBO te beschikken. Het betreft de werkgevers van huispersoneel en de buitenlandse ondernemingen zonder vestiging in België.

In de telling van het aantal vestigingseenheden worden enkel de vestigingen met bezoldigde werknemers opgenomen. Elke werkgever telt voor minstens één vestigingseenheid, ook al is er geen vestigingseenheid ingeschreven in KBO.

D. Wijze van opmaken

Vanaf het in voege treden van de multifunctionele kwartaalaangifte in 2003 is het papieren statistisch luik met de gedecentraliseerde gegevens, dat sinds 1969 bij de aangifteformulieren voor het tweede kwartaal werd bijgevoegd en dat de basis vormde voor het gedecentraliseerde bestand, afgeschaft.

De multifunctionele aangifte voorziet op het niveau van de werknemer een uniek veld voor het identificatienummer van de vestigingseenheid van de onderneming waar of van waar uit deze werknemer tewerkgesteld is. De werkgevers wordt gevraagd om aan te duiden tot welke vestigingseenheid de werknemer behoort ⁽⁸⁾. Voor de periode tot en met 2013 gold de verplichting tot vermelding van de vestigingseenheid enkel voor werkgevers met meerdere vestigingseenheden. Vanaf 2014 geldt de verplichting voor alle werkgevers.

De arbeidsplaatsen worden dan verdeeld volgens de statistische codes (sector, activiteit, lokaliteit) van de vestigingseenheid.

⁽⁶⁾ De Rijks-, Gewest-, Gemeenschaps-, provincie- en gemeentebesturen, en ook de instellingen van openbaar nut die in alle of in sommige takken van de sociale zekerheid opgenomen werknemers tewerkstellen, worden in de statistiek met werkgevers gelijkgesteld.

⁽⁷⁾ Wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO), tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen (BS van 5 februari 2003). Deze wet werd, na lichte aanpassingen, geïntegreerd in Boek III, Titel 2 van de Wetboek van economisch recht.

⁽⁸⁾ Voor werknemers die geen vaste plaats van tewerkstelling hebben of die van thuis uit werken, wordt de bedrijfszetel van waaruit zij hun instructies ontvangen als vestigingseenheid beschouwd. Voor de werknemers van buitenlandse ondernemingen zonder vestiging in België evenals voor huispersoneel wordt gevraagd om aan te duiden in welk Gewest zij hoofdzakelijk zijn tewerkgesteld.

E. Classificatiecriteria

1. Kenmerken verbonden met de arbeidsplaats

Het gebruik van het identificatienummer van de sociale zekerheid biedt de mogelijkheid om kenmerken eigen aan de persoon te koppelen aan de arbeidsovereenkomst die hij uitvoert. In de brochure is dit beperkt tot het **geslacht**. Dit criterium is gebaseerd op het Rijksregister van de fysieke personen en de aanvullende bestanden van de KSZ (Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid).

Het **statuut** maakt het onderscheid tussen arbeider, bediende en ambtenaar.

2. Kenmerken eigen aan de vestigingseenheid

De **plaats** van de vestiging, die de **plaats van tewerkstelling** van de werknemer bepaalt, is de gemeente (van de vestigingseenheid) waar de werknemer is tewerkgesteld op het einde van het kwartaal. Ter herinnering: werknemers zonder vaste plaats van tewerkstelling, werknemers werkend bij de klant, gedetacheerde werknemers en thuiswerkers worden toegewezen aan de vestigingseenheid van de eigen onderneming waarvan zijn administratief afhangen. Het basisniveau in deze brochure is het bestuurlijk arrondissement⁽⁹⁾. Voor de werknemers van buitenlandse ondernemingen zonder vestiging in België moet een beperkte aanduiding van de plaats van tewerkstelling opgegeven worden. Hierdoor kunnen de werknemers van deze ondernemingen die hoofdzakelijk in het Vlaams Gewest of deze die hoofdzakelijk in het Waals Gewest, met uitzondering van de gemeenten van de Duitstalige Gemeenschap, niet aan één specifiek arrondissement toegewezen worden. Ze worden afzonderlijk vermeld. Voor het personeel van huishoudens, waarvoor in de aangifte ook enkel een beperkte aanduiding van de plaats van tewerkstelling vereist is, wordt de woonplaats van de werkgever als plaats van tewerkstelling beschouwd.

De **economische activiteit** betreft de hoofdactiviteit van de vestigingseenheid. De indeling geschiedt volgens de algemene systematische bedrijfsindeling in de Europese Gemeenschappen, de NACE-Bel. Het beroep of de functie die de werknemer uitoefent wordt hier niet in aanmerking genomen⁽¹⁰⁾. De hoofdactiviteit van de vestiging wijkt alleen af van de hoofdactiviteit van de onderneming indien het om een bijkomende (eind-)activiteit betreft (voorbeeld: eenzelfde vzw beheert een rusthuis en een beschuttende werkplaats op verschillende adressen). De ene vestigingseenheid wordt opgenomen onder de activiteit rust- en verzorgingstehuizen, de andere onder beschuttende werkplaatsen). Een bedrijfszetel waar enkel een hulpactiviteit van de onderneming wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld: administratieve zetel, rekencentrum, opslagplaats, ...) wordt ingedeeld volgens de hoofdactiviteit van de onderneming.

De **dimensie** van de vestigingseenheid hangt af van het totaal aantal arbeidsplaatsen in die vestiging. Zo zijn er negen klassen in stijgende volgorde voorzien; zij omvatten de vestigingen met respectievelijk minder dan 5 werknemers, 5 t/m 9 werknemers, 10 t/m 19 werknemers, 20 t/m 49 werknemers, 50 t/m 99 werknemers, 100 t/m 199 werknemers, 200 t/m 499 werknemers, 500 t/m 999 werknemers en 1.000 of meer werknemers in dienst.

De **sector** maakt het onderscheid tussen privésector enerzijds en de overheidssector anderzijds. Het onderscheid dat gemaakt wordt tussen privé- en overheidssector is hetzelfde als dat voor de andere RSZ-statistieken gebruikt wordt. De onderwijssector is voor het

⁽⁹⁾ In deze geografische spreiding omvat het Vlaams Gewest de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, omvat het Waals Gewest de provincies Waals-Brabant, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen, terwijl het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overeenstemt met het arrondissement Brussel-Hoofdstad. Sinds 2004 worden ook cijfers over de Duitse Gemeenschap in de tabellen opgenomen; deze staan bij het arrondissement Verviers vermeld. Gegevens op het niveau van de gemeente kunnen bij de RSZ opgevraagd worden.

⁽¹⁰⁾ Zo zal een werktuigkundige in een textielonderneming gerangschikt worden onder het textielbedrijf.

overgrote deel opgenomen in de overheidssector⁽¹¹⁾. In principe worden, als een onderneming tot de overheidssector behoort, ook alle vestigingseenheden tot de overheidssector gerekend. In sommige gevallen echter oefent de inrichtende overheid van het vrij onderwijs nog andere activiteiten uit (bijvoorbeeld universitair ziekenhuis). De vestigingseenheden waar deze bijkomende activiteiten worden uitgeoefend worden in de privé-sector opgenomen. Hierdoor komt het zelfs voor dat ambtenaren zijn gelinkt aan vestigingseenheden die opgenomen zijn in de privé-sector.

Het is duidelijk dat de opsplitsing tussen privé- en overheidssector en de indeling naar activiteit soms zeer delicaat is en dat een verhoging of een verlaging vastgesteld in één sector niet noodzakelijk te wijten is aan een vermindering of een vermeerdering van het personeel binnen de sector, maar ook het gevolg kan zijn van het herkwalficeren van werkgevers al of niet onder invloed van privatiseringen, verzelfstandiging van filialen, fusies, ...

F. Bijzonderheden

Bij de interpretatie van de gedecentraliseerde statistiek is het absoluut noodzakelijk rekening te houden met het verschil tussen de begrippen "werkgever" en "vestigingseenheid"; *de vestigingseenheid kan in geen geval gebruikt worden wanneer men de evolutie wil nagaan van het aantal eigenlijke ondernemingen, meer bepaald in het kader van de kleine en middelgrote ondernemingen*. De tabel hieronder illustreert duidelijk de weerslag van de telling per dimensieklasse voor het eerste kwartaal 2017.

Dimensieklasse volgens het totaal aantal tewerkgestelde werknemers	Aantal werkgevers (gecentraliseerde statistiek)	Aantal vestigingseenheden (gedecentraliseerde statistiek)	Vershil	Aantal werknemers tewerkgesteld door de werkgevers	aantal werknemers tewerkgesteld in de vestigingseenheden	Vershil
	a	b	b-a	c	d	d-c
minder dan 5 wknrs	153.528	181.621	28.093	266.586	325.444	58.858
van 5 tot 9 wknrs	33.023	45.135	12.112	215.376	295.019	79.643
van 10 tot 19 wknrs	18.535	27.128	8.593	249.597	367.874	118.277
van 20 tot 49 wknrs	12.527	21.057	8.530	382.632	641.763	259.131
van 50 tot 99 wknrs	4.139	7.613	3.474	286.841	531.775	244.934
van 100 tot 199 wknrs	2.351	3.879	1.528	323.154	528.063	204.909
van 200 tot 499 wknrs	1.402	1.747	345	425.954	527.472	101.518
van 500 tot 999 wknrs	456	452	-4	318.787	311.584	-7.203
1.000 wknrs en meer	355	208	-147	1.441.503	381.436	-1.060.067
Totaal	226.316	288.840	62.524	3.910.430	3.910.430	0

Er worden op 31 maart 2017 226.735 werkgevers geteld. 212.922 van deze werkgevers hebben één enkele vestiging, en 13.813 werkgevers hebben minstens twee vestigingseenheden. In de gedecentraliseerde statistiek worden de 212.922 werkgevers met één vestiging als dusdanig opgenomen. De 13.813 andere daarentegen worden vervangen door 76.854 vestigingseenheden. In totaal zijn er dus 289.776 vestigingseenheden.

De tabel hieronder toont de verdeling van de vestigingseenheden tussen werkgevers die in één gemeente in één arrondissement, in één gewest of in meerdere gewesten gevestigd zijn. Merk vooral het beperkte aantal werkgevers die in meerdere gewesten aanwezig zijn ten opzichte van het grote aantal werknemers dat ze tewerkstellen.

⁽¹¹⁾ Welke ook de inrichtende overheid of de aard is van het verstrekte onderwijs. Enkel de zuivere privé-scholen die buiten de bevoegdheden vallen van de departementen Onderwijs van de drie Gemeenschappen (bv. autorijscholen) evenals de vestigingseenheden die naschoolse beroepsopleidingen organiseren worden opgenomen in de privésector.

Type werkgever	Aantal werkgevers	Aantal vestigingen	Aantal arbeidsplaatsen
Werkgevers met personeel in één vestiging	212.922	212.922	1.641.377
Werkgevers met personeel in meerdere vestigingen, alle in dezelfde gemeente	3.859	13.750	298.573
Werkgevers met personeel in meerdere vestigingen, in meerdere gemeenten in hetzelfde arrondissement	2.545	7.767	202.087
Werkgevers met personeel in meerdere vestigingen, in meerdere arrondissementen in dezelfde provincie	1.875	7.524	178.155
Werkgevers met personeel in meerdere vestigingen, in meerdere provincies in hetzelfde gewest	2.390	10.237	271.791
Werkgevers met personeel in meerdere vestigingen, in meerdere gewesten	3.144	37.576	1.366.856
Totaal	226.735	289.776	3.958.839

Het voorkomen van gegevens betreffende de sectie "O. Openbaar Bestuur" in de privé-sector is hoofdzakelijk te wijten aan het bestaan van privé-instellingen die zich bezighouden met de verplichte sociale verzekering (ziekenfondsen, gemeenschappelijke verzekeringskassen tegen arbeidsongevallen, ...).

ACTIRIS en het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSAWSE) treden op als werkgever voor bepaalde werknemers voor het vervullen van de verplichtingen tegenover de sociale zekerheid (ze doen dit als "**derde betalende**"). Het betreft de werknemers uit het **derde arbeidscircuit** ⁽¹²⁾; zij worden in de privé-sector opgenomen onder de sectie "N. Administratieve en ondersteunende diensten" onder de subsectie "Terbeschikkingstelling van personeel".

Op een gelijkaardige manier treden de OCMW's ook op als werkgever voor **personen die onder het artikel 60§7 van de OCMW-wet** vallen. Deze kunnen door de OCMW's zelf tewerkgesteld worden, maar de OCMW's kunnen deze ook ter beschikking stellen van derden-gebruikers. Voor zover er aparte vestigingseenheden voor de tewerkstellingsdiensten gekend zijn bij de OCMW's ⁽¹³⁾ worden die werknemers opgenomen onder de sectie "N. Administratieve en ondersteunende diensten" onder de subsectie "Terbeschikkingstelling van personeel".

De **lesgevers bij de middenstandsopleidingen** waarvoor de Gemeenschapsinstellingen (VIZO, IFAPME, ZAWM) als werkgever optreden (derde betalende en die sinds 2003 zijn opgenomen in onze statistieken) werden tot en met 2013 verdeeld volgens de hoofdzetels van de Gemeenschapsinstellingen en niet volgens de plaatsen waar ze lesgeven. Vanaf 2014 worden ze verdeeld volgens de hoofdvestigingen van de organisaties die de vorming organiseren (Syntra's, Centres IFAPME, Zentrum AWME).

Uitzendkrachten worden verdeeld volgens de classificatiecriteria van het uitzendbureau, en niet volgens die van de werkgevers die op deze werknemers een beroep doen. Het uitzendbureau en zijn werknemersbestand, zowel het administratief personeel als de uitzendkrachten, zijn in de sectie "N. Administratieve en ondersteunende diensten" onder de subsectie "Terbeschikkingstelling van personeel" ondergebracht. De geografische spreiding is afhankelijk van de plaats van de zetel(s) van het uitzendbureau.

⁽¹²⁾ KB nr. 25 van 24 maart 1982 tot opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector (BS van 26 maart 1982).

⁽¹³⁾ Dit is voornamelijk het geval voor de grote steden.

Dienstenchequewerknemers ten slotte worden verdeeld geografisch verdeeld volgens de vestiging waar ze werken (bijv. strijkatelier) of bureau van waaruit ze worden uitgestuurd (bijv. in het geval van poetshulp in huis). Voor de indeling naar activiteit, geldt voor ondernemingen die niet enkel dienstencheque-activiteiten uitoefenen de hoofdactiviteit van de onderneming (bijv. vervoer van personen met een beperkte mobiliteit uitgevoerd door een taxibedrijf valt onder de sectie "H. Vervoer en opslag"). Voor ondernemingen die wel exclusief dienstencheque-activiteiten uitoefenen en voor de dienstencheque-afdeling van erkende uitzendondernemingen geldt dat de werknemers worden opgenomen, naargelang van de aard van de onderneming, in de rubriek "Terbeschikkingstelling van personeel", "Diensten in verband met gebouwen", "Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting" of in de rubriek "Overige persoonlijke diensten".

G. Bijzonderheden voor het eerste kwartaal 2017

Als gevolg van een correctie worden 1.200 werknemers (bedienden) vanaf het eerste kwartaal 2017 niet langer tot de privésector maar tot de overheidssector - Gewesten en Gemeenschappen gerekend.

Telling van het aantal arbeidsplaatsen op 31 maart 2017

Deze brochure is eveneens beschikbaar op de website van de RSZ (www.rsz.fgov.be, doorklikken naar het statistisch gedeelte).

Extra exemplaren of meer gedetailleerde gegevens kunnen steeds besteld worden via stat.info@rsz.fgov.be